

# РЕШЕНИЕ

№ 442

гр. Пловдив, 01.02.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IX ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,** в  
публично заседание на деветнадесети януари през две хиляди двадесет и трета  
година в следния състав:

Председател: Анна Д. Дъбова

при участието на секретаря Петя Г. Карабиберова  
като разгледа докладваното от Анна Д. Дъбова Гражданско дело №  
20215330104269 по описа за 2021 година

Производството е образувано по предявени от „Йеттел България“ ЕАД (с предишно наименование “Теленор България” ЕАД) против Л. П. Б. кумулативно обективно съединени установителни иски с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД във вр. с чл. 9 ЗЗД и чл. 286, ал. 1 ТЗ, по чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 342, ал. 1 ТЗ и по чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 92, ал. 1 ЗЗД, за установяване на паричните притезания, удостоверени в Заповед № 4531/26.08.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, поправена по реда на чл. 247 ГПК с Определение № 4965/13.07.2021 г., издадени по ч. гр. д. № 10445/2020 г. по описа на Районен съд – Пловдив, XVII граждански състав, за сумата в общ размер от **314, 94 лв.**, от която сумата в размер от 46, 38 лв., представляваща стойността на месечни абонаментни такси и мобилни услуги, предоставени за периода от 15.10.2018 г. до 14.12.2018 г. за номер \*\* по Договор за мобилни услуги № \*\* от 25.09.2018 г., сумата от 62, 46 лв. – неустойка, формирана от трикратния размер на месечните абонаментни такси, сумата от 133, 72 лв. – неустойка, формирана от разликата между стандартната цена на предоставено

устройство „Meizu M6 16GB Dual Silver“ без отстъпка съгласно ценова листа и дължимата обща преференциална цена по Договор за лизинг от 25.09.2018 г. и сумата от 72, 38 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 25.09.2018 г. за предоставено мобилно устройство Meizu M6 16GB Dual Silver, от които сумата от 6, 58 лв. – вноски за периода 15.10.2018 г. до 14.12.2018 г. и сумата от 65, 80 лв. – двадесет предсрочно изискуеми лизингови вноски, ведно със законна лихва върху главницата от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 21.08.2020 г., до окончателното ѝ заплащане.

Ищецът твърди, че между Л. П. Б. и „Теленор България“ ЕАД са сключени Договор за мобилни услуги № \*\* и Договор за лизинг от 25.09.2018 г., съгласно които на ответника били предоставени мобилен номер \*\* и мобилно Meizu M6 16GB Dual Silver. Поддържа, че по силата на сключения между страните договор за мобилни услуги е установено задължение за потребителя да заплаща месечна абонаментна такса от 24, 99 лв. с ДДС. Твърди, че общата дължима сума по договора за мобилни услуги, включва начислена месечна абонаментна такса, предоставени услуги и такса за спиране на номер. Поддържа, че всички задължения на абоната били обективирани в издадени от доставчика фактури, като последните следвало да бъдат заплатени в петнадесет дневен срок след издаване на фактурите. Сочи, че поради неизпълнение на задълженията на потребителя в срок, договорът е предсрочно прекратено, поради което на основание чл. 11 от Договора е начислена неустойка, формирана от размера на три месечни абонаментни такси и разликата между преференциалната стойност на предоставеното лизингово устройство и стойността на последното по ценова листа. По силата на сключения договор за лизинг за предоставения за ползване мобилен апарат ответникът се задължил да заплати сумата от 140, 67 лв., с включена една първоначална вноска от 65 лв. и двадесет и три месечни вноски за срока на договора, всяка от които в размер от 3, 29 лв. Задължението за лизингови вноски подлежало на фактуриране и се заплащало при условията и начина за плащане на задълженията на лизингополучателя в качеството му на абонат на мобилни услуги. Тъй като ответникът не върнал лизинговата вещ след прекратяването на облигационните отношения ищецът обявил вземането за предсрочно изискуемо на основание чл. 12 ОУ, като предсрочно изискуемият остатък бил в размер на 65, 80 лв., равняващ се на двадесет лизингови вноски.

Сочи, че потребителят не заплатил и две лизингови вноски с настъпил падеж, което задължение е обективизирано във фактура № 7280736313/15.11.2018 г. и фактура №7282069984/15.12.2018 г. Твърди, че обявяването на предсрочната изискуемост на остатъка от цената не е обвързано от разваляне на договора за лизинг. Доколкото устройството не било върнато договорът запазил първоначалното си действие и срок, поради което ответникът дължал заплащането на две лизингови вноски с настъпил падеж и двадесет вноски, станали предсрочно изискуеми. По така изложените съображения моли за уважаване на предявените иски. Претендира присъждане на съдебно-деловодни разноски.

Ответникът Л. П. Б. е депозирал в законоустановения за това срок по чл. 131, ал. 1 ГПК отговор на исковата молба, чрез назначения му от съда особен представител – М. Т. – Д., в който излага съображения за нейната неоснователност. Оспорва изцяло дължимостта на претендираната от ищеца сума. Твърди, че сключеният между страните договор за мобилни услуги е недействителен, тъй като не е сключен по ясен и разбираем за страните начин. Поддържа, че в производството по делото не са налице данни за предоставяне на мобилното устройство на потребителя, респ. за предоставяне на мобилни услуги и за осигуряване на достъп до мобилната мрежа на оператора за процесния период. Твърди, че тези обстоятелства не се установяват от приложените към исковата молба фактури, доколкото последните представляват частни документи, издадени от ищеца, които не носят подпис на потребителя – ответник. Счита, че ответникът не дължи и заплащане на претендираната от страна на ищеца неустойка. Счита, че клаузата на чл. 12, ал. 2 от Общите условия, установяваща право на оператора да обяви вземането по договора за лизинг за предсрочно изискуемо, е недействителна, поради нейната неравноправност и поради, установяването ѝ в противоречие с добрите нрави. По така изложените съображения счита, че правото на ищеца да прекрати договора следва да бъде упражнено по реда на чл. 87 ЗЗД с отправяне на писмено предупреждение до длъжника. По така изложените съображения моли за отхвърляне на предявените иски.

Съдът, като съобрази събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, **намира за установено следното от фактическа и правна страна:**

Районен съд – Пловдив е сезиран с кумулативно обективно съединени установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД във вр. с чл. 9 ЗЗД и чл. 286, ал. 1 ТЗ, по чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 342, ал. 1 ТЗ и по чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 92, ал. 1 ЗЗД.

В приложеното към настоящото дело заповедно производство са приложени писмени доказателства, които следва да се вземат предвид при разглеждане на предявения иск, тъй като исковото производство, образувано по реда на чл. 422 ГПК представлява продължение на заповедното производство.

От Договор за мобилни услуги с предпочетен номер \*\* от 25.09.2018 г. се установява, че ищецът е поел задължение да предоставя на Л. Б. за срок от 24 месеца мобилните услуги, посочени в договора по стандартен месечен абонамент от 24, 99 лв. на месец с предпочетен номер \*\*, срещу насрещната престация – парично възнаграждение по абонаментна програма „Тотал 24, 99 с неограничени национални минути и роуминг в зона ЕС” съгласно подписаното от потребителя Приложение – Ценова листа за абонаментни планове за частни лица. В договора е предвидено, че при изтичане на срока на договора, последният се превръща в безсрочен при стандартните условия на избрания абонаментен план и може да бъде прекратен по всяко време на действието му.

С договора е предвидено, че в случай на неговото прекратяване преди изтичане на срока по вина и инициатива на потребителя или при нарушение на задълженията му, потребителят дължи неустойка в размер на всички стандартни месечни абонаментни такси за периода от прекратяване на договора – до изтичане на уговорения срок, която не може да надвишава трикратния размер на стандартния месечен абонамент. В допълнение потребителят дължи и възстановяване на част от ползваната стойност на отстъпките от абонаментния план, съответстваща на оставащия срок на договора, а в случаите, в които е предоставено устройство за ползване на услуги, потребителят дължи и такава част от разликата между стандартната цена на устройството – в брой, без абонамент, съгласно ценова листа, действаща към момента на сключване на договора, и заплатената от него при предоставянето му лизингова цена по договора за лизинг, каквато съответства на оставащия срок на договора.

Представен е и препис от Общите условия, които по съгласие на страните са част от поетите задължения по учреденото договорно правоотношение.

От Общите условия се установява, че страните са се уговорили потребителят да заплаща уговореното възнаграждение **след предоставяне** на уговорените услуги – арг. чл. 23 от Раздел IV „Цени на услугите“.

Представен е договор за лизинг от 25.09.2019 г., по силата на който е уговорено, че ищецът се задължава да предостави на потребителя мобилно устройство „Meizu M6 16GB Dual Silver” за временно и възмездно ползване срещу насрещното задължение на лизингополучателя да заплати цената на устройството от 140, 67 лв. на двадесет и три месечни вноски, всяка в размер от 3, 29 лв., при внасяне на първоначална лизингова вноска от 65 лв. С клаузата на чл. 1, ал. 2 от договора е предвидено право на лизингополучателя да придобие собствеността върху предоставеното за ползване устройство като подпише договор за изкупуване на устройството десет дни преди изтичане на срока на договора. Установено е задължение за връщане на устройството в едномесечен срок след изтичане на срока за договора, ако лизингополучателя не упражни правото си по чл. 1, ал. 2 от договора, като с разпоредбата на чл. 1, ал. 3 ГПК е предвидено задължение за заплащане на неустойка при неизпълнение на задължението за връщане на лизинговата вещ в размер на една вноска от 10, 59 лв. С клаузата на чл. 4 е установено, че с подписване на договора лизингополучателят декларира и потвърждава, че е получил устройството, предмет на договора. В договора за лизинг е обективиран погасителен план.

Договорът за лизинг е сключен при отнапред установени от страните Общи условия, които носят подписа на лизингополучателя, поради което последните са приети писмено от страна на длъжника. С клаузата на чл. 12, ал. 2 от ОУ е установено, че месечните вноски стават предсрочно изискуеми в случай на прекратяване на договора за предоставяне на мобилни или фиксирани услуги, сключени от лизингополучателя, както и при забава в заплащанията на задълженията.

В производството по делото не е оспорена формалната доказателствена сила на представените частни диспозитивни документи от страната, поради което следва да се приеме, че обективиранията в последните изявления

изхождат от страната, сочена като техен автор – арг. чл. 180 ГПК.

Ищецът е представил дубликати данъчни фактури, издадени от него, в които са обективирани претендираните вземания за проведени разговори и месечни абонаментни такси и лизингови вноски. Тези дубликати на данъчни фактури съдът приема, че не представляват доказателство за удостоверените в тях правнорелевантни обстоятелства, тъй като те представляват частни свидетелстващи документи по смисъла на чл. 179 ГПК, обективирани изгодни за техния издател обстоятелства. В този смисъл те притежават само формална доказателствена сила за обстоятелството, че съдържат удостоверително изявление, направено от субекта, сочен като техен издател. Тези частни свидетелстващи документи биха притежавали доказателствена сила, в случай че бе подписана от двете страни, тъй като те биха обективирали извънсъдебно признание от страна на потребителя, че е получил от оператора услугите на стойност, посочени във фактурите.

От приетата по делото и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза се установява, че издадените от ищеца фактури са намерили счетоводно отражение в счетоводството на дружеството. Вещото лице е посочило, че абонаментната такса е в размер на сумата от 20, 82 лв. без ДДС, като неустойката в трикратен размер на месечните абонаментни такси е от 62, 46 лв. Вещото лице е посочило, че не е ясен механизма, по който ищецът е определил неустойката за лизингово устройство в размер на сумата от 133, 72 лв., като вещото лице е установило, че разликата между цената на устройството без абонамент и между цената по договора за лизинг е от 185, 94 лв. Вещото лице е установило, че по фактура № 7280736313/15.11.2018 г. и фактура № 7282069984/15.12.2018 г. са начислени задължения от 6, 58 лв. за лизингови вноски, а по фактура № 7284770472/15.02.2019 г. лизингови вноски от 65, 80 лв., като общото задължение за лизингови вноски от 72, 38 лв. е останало непогасено. Експертиза е установила, че общия непогасен остатък на задълженията по издадените фактури е от 314, 94 лв.

При така установените правнорелевантни обстоятелства, чрез събраните в настоящата съдебна инстанция доказателствени средства, съдът приема следното от правна страна:

Предявен е иск с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД за реално изпълнение на поетото от ответника задължение да заплати уговореното

възнаграждение за предоставените му услуги чрез включване в обществената клетъчна далекосъобщителна мрежа, поддържана от ищеца, по Договор за мобилни услуги от 25.09.2018 г.

Процесният договор за мобилни услуги, сключен между страните в настоящото производство, по своята правна природа представлява ненаименован, консенсуален, двустранен, възмезден и комутативен договор, по силата на който в момента на сключването му и за двете страни по него са възникнали субективни права и правни задължения.

Правното действие на сключения ненаименован договор попада под приложното поле на ТЗ, тъй като учреденото от него договорно правоотношение е възникнало между лица, едно от които е търговец и е свързана с упражняването от него занятие – арг. чл. 286, ал. 1 ТЗ. Този договор е от вида на субективните (относителните) търговски сделки.

Договорът е сключен при предварително установени от ищеца общи условия (чл. 298, ал. 1 ТЗ), които са задължителни за потребителя, тъй като писмено ги е приел.

Съгласно принципа на свободното договаряне и автономията на волята, уредени в разпоредбите на чл. 8 и 9 ЗЗД, между страните е възникнало действително материално договорно правоотношение. Ищецът се е задължил да предоставя на ответника мобилните услуги, посочени в Раздел II от Общите условия срещу изпълнение на насрещната престация от страна на потребителя – заплащане на уговореното възнаграждение за месечни абонаментни такси и предоставени услуги.

Съдът намира, че сключеният между страните договор е действителен, като последният е ясен по отношение на неговия предмет, като са установени правата и задълженията на страните по него. В този смисъл съдът не възприема възраженията на ответника, релевирани в отговора на исковата молба.

Страните са уговорили в чл. 26 от Раздел V “Заплащане на услугите” от Общите условия, че задължението за плащане на уговореното възнаграждение възниква **след получаване** на процесните мобилни услуги от абоната.

Следователно, операторът трябва да престира пръв, като не може да претендира възнаграждение, преди потребителят да е получил мобилните

услуги.

Обстоятелството, че операторът е изпълнил своите договорни задължения точно в качествено и времево отношение подлежи на пълно и главно доказване от ищеца по правилата, предписани в правната норма, регламентирана в чл. 154, ал. 1 ГПК.

Представените данъчни фактури като частни свидетелстващи документи, обективизиращи изгодни за техния издател обстоятелства, не се ползват с доказателствена сила и чрез тях не могат да се установят твърденията от ищеца обстоятелства.

По фактура № 7280736313/15.11.2018 г. са начислени задължения за периода от 15.10.2018 г. до 14.11.2018 г. за сумата от 0, 19 лв. без ДДС за „разговори, данни, съобщения и други таксувани услуги“, сумата от 21, 57 лв. без ДДС за месечни и еднократни (абонаментни) такси. Във фактурата са начислени задължения за вноска лизинг от 3, 29 лв., задължения от предходен период с ДДС от 37, 58 лв. , към които са отнесени осъществени плащания от 37, 60 лв. и баланс от предходен период от 0, 02 лв., като фактурата е издадена за общо задължение от 29, 38 лв. с ДДС.

Във фактура № 7282069984/15.12.2018 г. е обективирано задължение за месечни абонаментни такси за периода от 15.11.2018 г. до 14.12.2018 г. в размер от 25, 88 лв. с ДДС, за вноска лизинг от 3, 29 лв. без ДДС и за задължения от предходен период от 29, 38 лв., като е установено задължение за сумата от общо 58, 55 лв.

В случая в производството по делото се претендира стойността на месечните абонаментни такси за предоставен достъп до мрежата чрез предоставения на потребителя мобилен номер, които са дължими от потребителя по силата на сключения договор, изменен с допълнително споразумение, независимо дали са предоставени и ползвани далекосъобщителни услуги. Тази цена е дължима и представлява таксата, заплащана от потребителя за достъп до мрежата, която осигурява възможност за ползване на услуги. Нещо повече – видно от представения договор, срещу задължението за заплащане на абонаментна такса потребителят получава преференциална услуга за провеждане на разговори до определен лимит, без допълнително таксуване.

В този смисъл следва да се присъди установената по договора месечна



абонаментна такса от 24, 99 лв. за периода от 15.10.2018 г. до 14.12.2018 г., т.е. за два месеца, а не месечната такса, посочена в издадените от ищеца фактури от 25, 88 лв., доколкото последната не отговоря на договорения между страните месечна абонаментна такса. Следователно размерът на месечните абонаментни такси за посочения период е от 49, 98 лв., като не са налице данни за частично погасяване на задължението за такси с обективизираното във фактура № 7280736313/15.11.2018 г. плащане, доколкото последното е отнесено към задължения за предходен период. В полза на ищеца не следва да се присъжда претендираната сума от 0, 19 лв. без ДДС или 0, 23 лв. с ДДС за предоставени услуги, доколкото в производството по делото ищецът е установил при условията на пълното и главно доказване, че е изпълнил задължението си за предоставяне на услуги извън месечната абонаментна програма, които подлежат на допълнително таксуване. Следователно исковата претенция за заплащане на месечни абонаментни такси по договора е основателна за сумата от 49, 98 лв., но с оглед принципа на диспозитивното начало следва да бъде уважена в предявения размер от 46, 38 лв.

Обстоятелството, че възникналото от процесния договор за мобилни услуги парично задължение е изпълнено, подлежи на пълно и главно доказване по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК от ответника. Този правен извод се извежда и от правната норма, регламентирана в чл. 77 ЗЗД, която предписва, че при изпълнението длъжникът може да поиска от кредитора разписка, за да се снабди с писмено доказателство, установяващо точното и добросъвестно изпълнение на своето правно задължение.

По предявения иск с правно основание чл. 342 ТЗ, съдът намира следното:

Ищецът претендира присъждане на сумата от 72, 38 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 25.09.2018 г. за предоставено мобилно устройство Meizu M6 16GB Dual Silver, от които сумата от 6, 58 лв. – вноски за периода 15.10.2018 г. до 14.12.2018 г. и сумата от 65, 80 лв. – двадесет предсрочно изискуеми лизингови вноски. Заповедта за изпълнение е издадена за сумата от 65, 80 лв., представляваща задължение за заплащане на лизингови вноски. Въпреки това следва да се приеме, че е налице идентитет между исковите, предмет на

настоящото производство и издадената заповед за изпълнение, доколкото последната е издадена и за сумите, начислени по фактура № 7280736313/15.11.2018 г. и фактура № 7282069984/15.12.2018 г., в които са начислени задължения от 6, 58 лв.

Договорът за лизинг, какъвто е процесният, представлява консенсуален, двустранен, възмезден, комутативен и неформален договор, като при неговото сключване се пораждат правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните. Предаването на вещта, предмет на договора и заплащането на уговореното лизингово възнаграждение не се включва в неговия фактически състав, а са в изпълнение на породените от него договорни задължения. За да възникне задължението за заплащане на уговореното лизингово възнаграждение, лизингодателят следва да предаде на лизингополучателя вещта, предмет на лизинговия договор.

Основното задължение на лизингодателя е да предаде лизингованата вещ на лизингополучателя, да му предостави свободното ползване на обекта на лизинга в рамките на уговорения срок, а за лизингополучателят се пораждат следните правни задължения: да заплати уговореното лизингово възнаграждение, да пази вещта, като я използва съгласно обичайното или уговореното предназначение, да заплаща всички разходи, свързани с ползването и поддържането на вещта, като и да я върне след изтичане на уговорения срок на ползване, в случай че не упражни своето право да придобие правото на собственост върху нея.

От представения по делото договор за лизинг от 25.09.2018 г. се установява, че в деня на сключването му на лизингополучателя е предадена за временно и възмездно ползване лизинговата вещ мобилно устройство „Meizu M6 16GB Dual Silver“, тъй като в клаузата на чл. 4 от договора се съдържа удостоверителното изявление на ответника, с което декларира, че е получил лизинговата вещ. Договорът за лизинг е подписан от ответника, като авторството на подписите не е оспорено, поради което следва да се приеме, че този частен диспозитивен документ се ползва с формална доказателствена сила и установява, че изявлението изхожда от лицето, сочено като негов автор, в който смисъл и обективизираното в клаузата на чл. 4 от Договора изявление на лизингополучателя представлява извънсъдебно признание на неизгоден за него факт, което съдът цени.

При изпълнението на насрещната престация за предаване на вещта, предмет на договора, правното задължение на лизингополучателя за заплащане на лизинговото възнаграждение е станало изискуемо. Лизинговите вноски представляват възнаграждение за ползването съгласно нормата на чл. 342, ал. 2 ТЗ.

Страните са разсрочили това задължение на една първоначална вноска, платима при сключване на договора и 23 лизингови вноски – всяка, от които става изискуема при настъпване на падежа, съгласно уговореното в договора за лизинг, при фактуриране, съгласно сроковете, условията и начина на заплащане на задълженията на лизингополучателя в качеството му на абонат на мобилни услуги съгласно сключения между страните договор за предоставяне на такива услуги, а именно въз основа на фактура, която се издава ежемесечно в срока, указан във фактурата, но не по-късно от 18 дни след датата на издаването ѝ – арг. чл. 26 и чл. 27 от ОУ за взаимоотношенията с потребителите на мобилни телефонни услуги.

По делото не са представени доказателства, че лизингополучателят е върнал лизинговата вещ, нито че последният е упражнил правото си на изкупуване на посочената вещ, което е обусловено от заплащане на цената на устройството. Във всички случаи, освен при прехвърляне на собствеността, лизингополучателят дължи връщане на вещта - чл. 1, ал. 3 от Договора, без да му се възстановяват платените вноски или без да се освобождава от отговорност за неплатените и изискуеми вноски по договора, представляващи възнаграждение по договора.

Обстоятелството, че възникналото от процесния договор за лизинг парично задължение е изпълнено, подлежи на пълно и главно доказване по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК от ответника. Този правен извод се извежда и от правната норма, регламентирана в чл. 77 ЗЗД, която предписва, че при изпълнението длъжникът може да поиска от кредитора разписка, за да се снабди с писмено доказателство, установяващо точното и добросъвестно изпълнение на своето правно задължение.

Съдът намира, че института на предсрочната изискуемост не намира приложение по отношение на процесния договор за лизинг, в който смисъл е практиката на Върховния касационен съд, обективизирана в *Решение № 109/22.07.2014 г. по т.д. № 2496/2013 г., ТК, I т.о. на ВКС*. Предвид така

изложеното не следва да се пристъпва към разглеждане на възражението на ответника за неравноправност на клаузата на чл. 12 от Общите условия.

Към датата на депозиране на заявлението за издаване на заповедта за изпълнение е настъпил падежът на последната лизингова вноска, поради което изискуемостта на задължението е настъпила

По така изложените съображения предявеният иск за заплащане на задълженията за лизингови вноски следва да бъде уважен в пълния му предявен размер за сумата от 72, 38 лв., представляваща стойността на незаплатени лизингови вноски.

По предявените иски с правно основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД, съдът намира следното:

Съдът не възприема доводите на ответника, изложени в писмената защита за липса на идентитет между издадената заповед за изпълнение и исковата претенция по отношение за сумите за неустойка, доколкото макар заповедта да е издадена за сумата от общо 196, 18 лв., представляваща неустойка за предсрочно прекратяване на договорите, в заявлението за издаване на заповедта за изпълнение е посочен начина на формиране на тази сума.

С разпоредбите на Договора за предоставяне на мобилни услуги от 25.09.2018 г. е предвидено, че в случай на прекратяване на договора преди изтичане на срока, по вина или по инициатива на потребителя или при нарушение на задълженията му по договора или други документи, свързани с него, в това число и приложимите Общи условия, последният дължи за всяка СИМ карта, по отношение на която е налице прекратяване, неустойка в размер на всички стандартни месечни абонаменти за периода от прекратяване до изтичане на уговорения срок, като максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на стандартните месечни абонаменти. Установено е, че в допълнение потребителят дължи и възстановяване на част от ползваната стойност на отстъпките от абонаментния план, съответстваща на оставащия срок на договора, а в случаите, в които е предоставено устройство за ползване на услуги, потребителят дължи и такава част от разликата между стандартната цена на устройството – в брой, без абонамент, съгласно ценова листа, действаща към момента на сключване на договора, и заплатената от него при предоставянето му лизингова цена по договора за

лизинг, каквато съответства на оставащия срок на договора.

От събраните в производството по делото доказателства бе установено, че ответникът не е изпълнил задълженията си за заплащане на абонаментните такси за периода от 15.10.2018 г. до 14.12.2018 г., поради което са възникнали условията, установени в договора за мобилни услуги за начисляване на неустойка в размер на трикратния размер на стандартните месечни абонаментни такси.

Договорът за мобилни услуги е договор с периодично изпълнение, по силата на който доставчикът се задължава да предостави определени услуги, а потребителят да заплаща договорената между страните цена. При неизпълнение задълженията на потребителя, доставчикът може да прекрати договора, т.е. да го развали поради неизпълнение. По аргумент от чл. 88, ал. 1 ЗЗД, развалянето няма обратно действие, тъй като двете насрещни престации намират оправдание една в друга. В тази хипотеза се дължи цена за предоставените услуги до момента на развалянето. При разваляне доставчикът се освобождава занапред от задължението за предоставяне на услугата, като изцяло от преценката на доставчика зависи дали при неизпълнение ще развали договора или пък ще продължи да предоставя услуги срещу съответната месечна цена или такса. Ако доставчикът избере да развали договора, по аргумент от чл. 88, ал. 1, изр. второ ЗЗД, същият има право на обезщетение за вредите от развалянето, които могат да бъдат скрепени и неустойка. Съдът намира, че за прекратяване на договора не е необходимо да бъде отправено писмено изявление до длъжника, доколкото за сключване на договора не е предвидена писмена форма за действителност, в който смисъл съдът не възприема възраженията на ответника, релевиращи в отговора на исковата молба.

Страните могат отнапред да уговорят размера на обезщетението за причинени вреди от неизпълнение на договорно задължение, без да е нужно те да се доказват. Пораждането на това акцесорно, добавъчно, **несамостоятелно** задължение представлява неустойка, която съгласно правилото, уредено в чл. 92, ал. 1 ЗЗД, обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, т. е. освен обезщетителната си функция, тя представлява и обезпечителен способ за точно и добросъвестно изпълнение на договорните задължения.

В случая установената между страните неустоечна клауза е действителна, тъй като размерът на отнапред установеното обезщетение за вредите на кредитора от неизпълнението на задължението на абоната за заплащане на ползваните мобилни услуги, е установено в съответствие с типичните обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции на неустойката.

Съгласно клаузите на договора неустойката се формира от трикратния размер на месечните абонаментни такси. Съгласно договора за мобилни услуги потребителят е поел задължение за заплащане на месечна абонаментна такса от 24, 99 лв. на месец. Следователно неустойката, определена като стойност равна на трикратния размер на абонаментната такса е в размер на сумата от 74, 97 лв. (24, 99 x 3), като с оглед принципа на диспозитивното начало предявеният иск следва да бъде уважен в пълния му предявен размер от 62, 46 лв. В този смисъл съдът служебно определи размера на дължимата неустойка и не възприема заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза в посочената му част, което е взело предвид определената от ищцовото дружество стойност на абонаментната такса без ДДС, която не съвпада с установената в договора.

Претендираната сума, равняваща се на разликата между стандартната цена на предоставено устройство „Meizu M6 16GB Dual Silver“ без отстъпка съгласно ценова листа и дължимата обща преференциална цена по Договор за лизинг от 25.09.2018 г., по своята правна природа също е неустойка. В заявлението се твърди, че с разваляне на договора за мобилни услуги се дължи неустойка за стандартната цена, на която би било предоставено устройството. Следва да се изтъкне, че не може развалянето на един договор да рефлектира върху правата и задълженията по друг.

В производството по делото и с оглед разпределената от съда доказателствена тежест ищецът не е доказал начина за определяне на размера на неустойката като не е представил доказателства за стойността на предоставеното устройство по ценова листа към датата на сключване на договора. Това обстоятелство не се установява и от заключението на вещото лице по допуснатата от съда съдебно-счетоводна експертиза, доколкото вещото лице е извело своя методология за определяне на размера на неустойката, като е посочено, че от ищцовото дружество не са представени

данни относно механизма за определяне на неустойка от 133, 72 лв.

Отделно клаузата за неустойка при прекратяване на лизинговия договор е неравноправна.

Според претенцията на заявителя, при прекратяване на договора за мобилни услуги потребителят дължи разликата в цената на дадения по договора за лизинг мобилен апарат и стандартната му цена, определена по ценова листа на търговеца. При така договорена клауза потребителят не е в състояние обективно да определи коя е стандартната цена на устройството, тъй като тя се определя по тарифа на икономически по-силната страна. След като е сключен договор за лизинг при едни условия, цената на лизинга не може да бъде изменяна по почин на лизингодателя, с оглед неизпълнение на друг договор между страните. Създадена е възможност търговеца да промени цената, която приема за стандартна. Договорът за лизинг не може да има определяема лизингова цена под формата на неустойка в размер на разликата в стандартната цена устройството, определена едностранно от лизингодателя, ако последният предпочете да прекрати поради неизпълнение договора за мобилни услуги. Отделно мобилните устройства нямат стандартна цена, тяхната цена е тази, определена по волята на страните, каквато е цената на всяка една вещ в гражданския оборот. Следва да се изтъкне също, че договорът за лизинг не прехвърля собствеността, поради което, ако той бъде прекратен лизинговата вещ подлежи на връщане. Следователно неустойка, която предвижда, че при прекратяване на договора за лизинг, лизингополучателят дължи неустойка в размер на разликата в цената, на която лизингодателят условно би продал устройството и тази, на която го е предоставил по договор за лизинг, е поначало нищожна, независимо дали договорът е сключен с потребител. Развалянето няма обратно действие, а лизинговите вноски до края на срока на договора не се дължат. Подобна неустойка цели да обезщети вреди, които не стоят в причинна връзка с развалянето на лизинговия договор. Неустойката няма присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, тъй като по същество обезщетява овехтяването на вещта, вследствие на нейната употреба от лизингополучателя. Това обаче не може да бъде вреда за кредитора - лизингодател, тъй като ползването на вещта е възмездно - лизингополучателя заплаща ползването чрез лизинговите вноски, като овехтяването се покрива от вноските.

Въз основа на всичко изложено и доколкото съдът следи служебно за нищожността на клаузите в процесните договори, настоящият състав намира претенцията за заплащане на неустойка, представляваща разликата в стандартната цена на предоставеното за ползване устройство и неговата преференциална цена, за неоснователна, поради което последна следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на правния спор в полза на ищеца и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК следва да се присъдят, съобразно изхода на правния спор, сторените от последния разноси в исковото производство, както и в заповедното по ч. гр. д. № 10445/2020 г. по описа на Районен съд – Пловдив, XII граждански състав – арг. т. 12 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в което се приема, че с решението по установителния иск съдът се произнася по дължимостта на разноските за заповедното производство – относно размера им, както и разпределя отговорността за заплащането на тези разноси съобразно с отхвърлената и уважената част от иска.

В заповедното производство ищецът е сторил разноси в размер от 25 лв. за заплатена държавна такса и 360 лв. с ДДС за заплатено адвокатско възнаграждение.

С оглед изхода на правния спор от общо сторените разноси в заповедното производство от 385 лв., следва да се присъди сумата от 221, 53 лв.

В исковото производство ищецът е доказал разноси в общ размер от общо 725 лв., от които 25 лв. за заплатена държавна такса, 360 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение, сумата от 200 лв. – депозит за особен представител и 140 лв. – депозит за съдебно-счетоводна експертиза.

С оглед изхода на правния спор, съобразно уважения размер на предявените искове, следва да се присъди сумата от 417, 84 лв.

Така мотивиран, Пловдивският районен съд

## **РЕШИ:**

**ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО** по предявените от „Йеттел България“ ЕАД (с предишно наименование "Теленор България" ЕАД), ЕИК 130460283,



със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес Парк София, сграда 6, против Л. П. Б., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес гр. П., ул. \*\*\*\*, с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД във вр. с чл. 9 ЗЗД и чл. 286, ал. 1 ТЗ, по чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 342, ал. 1 ТЗ и по чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 92, ал. 1 ЗЗД, че „Йеттел България“ ЕАД, е носител на паричните притезания, удостоверени в Заповед № 4531/26.08.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, поправена по реда на чл. 247 ГПК с Определение № 4965/13.07.2021 г., издадени по ч. гр. д. № 10445/2020 г. по описа на Районен съд – Пловдив, XVII граждански състав, за сумата от **46, 38 лв.**, представляваща стойността на месечни абонаментни такси и мобилни услуги, предоставени за периода от 15.10.2018 г. до 14.12.2018 г. за номер \*\* по Договор за мобилни услуги № \*\* от 25.09.2018 г., сумата от **62, 46 лв.** – неустойка, формирана от трикратния размер на месечните абонаментни такси и сумата от **72, 38 лв.**, представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 25.09.2018 г. за предоставено мобилно устройство Meizu M6 16GB Dual Silver, от които сумата от 6, 58 лв. – вноски за периода 15.10.2018 г. до 14.12.2018 г. и сумата от 65, 80 лв. – двадесет предсрочно изискуеми лизингови вноски, **ведно със законна лихва** върху главницата от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 21.08.2020 г., до окончателното ѝ заплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 92, ал. 1 ЗЗД за сумата от 133, 72 лв. – неустойка, формирана от разликата между стандартната цена на предоставено устройство „Meizu M6 16GB Dual Silver“ без отстъпка съгласно ценова листа и дължимата обща преференциална цена по Договор за лизинг от 25.09.2018 г.

**ОСЪЖДА** Л. П. Б., ЕГН \*\*\*\*\*, да заплати „Йеттел България“ ЕАД (с предишно наименование "Теленор България" ЕАД), ЕИК 130460283, сумата от **221, 53 лв.** – разноски в заповедното производство по ч. гр. д. № 10445/2020 г. по описа на Районен съд – Пловдив, XVII граждански състав, и сумата от **417, 84 лв.** – разноски в исковото производство по гр.д. № 4269/2021 г. на Районен съд - Пловдив, IX граждански състав.

**РЕШЕНИЕТО** подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото решение да се връчи на страните.

**Съдия при Районен съд – Пловдив:** \_\_\_\_\_/п/\_\_\_\_\_